

Котелевська В. Р.

*студентка 2-го курсу судово-адміністративного факультету
Національного університету «Одеська юридична академія»*

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ДІЯЛЬНОСТІ АДВОКАТУРИ

Діяльність адвокатів є невід’ємною частиною сучасного громадянського суспільства. В нашому суспільстві значення адвокатури важко переоцінити і її роль дедалі більше зростає. Обравши шлях євроінтеграції, Україна повинна планомірно та свідомо брати приклад зі своїх міжнародних партнерів, вивчати їхній досвід та продукувати його в нашому дискурсі. Зважаючи на це, актуальним питанням є вивчення та дослідження зарубіжного досвіду організації та діяльності адвокатури.

Складність суспільних відносин, їх багатоплановість та багатоваріантність наслідків поведінки як громадян, так і юридичних осіб, потребують постійної консультативної участі кваліфікованого юриста.

Без такої допомоги практично неможливо вирішити правові питання, що виникають перед громадянином або юридичною особою. А якщо взяти до уваги аспект інтеграції країн та тенденції глобалізації, то очевидно, що адвокат – незамінний супутник сучасної людини.

В той же час, за останні 20-25 років, у провідних державах значно змінився процес організації та діяльності адвокатури. До адвокатів почали застосовуватись більш жорсткі правила, котрі спрямовані на підвищення їх рівня професіоналізму та доброчесності [1, с. 54].

У зв’язку з цим, цікавим здається досвід Франції, де діяльність адвокатури несумісна з будь-якою комерційною діяльністю, зі службою по найму, із заміщенням та виконанням будь-якої державної посади. В той же час, адвокат має право займатись викладацькою, творчою та дослідницькою роботою [2, с. 156].

У Сполучених Штатах Америки, організація та діяльність адвокатури вимагає складання відповідних екзаменів, умови яких встановлюються Верховним судом кожного окремого штату. Адвокатура має право здійснювати свою діяльність лише в межах власного штату. Цікаво, що для представлення інтересів клієнта в судах іншого штату потрібно або скласти новий іспит, або отримати спеціальний дозвіл.

Самі ж асоціації адвокатури в США можуть бути декількох видів:

- асоціації адвокатів штату – офіційне об’єднання всіх адвокатів штату, що займається ліцензуванням, контролює дотримання адвокатами професійної етики та накладає дисциплінарні стягнення;

- добровільні асоціації – об’єднання адвокатів, що діють на рівні міста, штату, країни в цілому, які займаються підвищенням кваліфікації своїх членів, наданням безкоштовної юридичної допомоги на добровільних

засадах [2, с. 157].

В Німеччині колегії адвокатів утворюються за територіальним принципом і об'єднують адвокатів, приписаних до суду однієї й тієї землі. Виконавчим органом колегії є правління, що зазвичай складається із семи осіб. Якщо при виборі членів правління не подано більшості голосів за того чи іншого кандидата, вирішальним є не голос голови, а жеребкування.

Цікавим аспектом є те, що в Німеччині адвокати можуть займатися і нотаріальною справою, якщо у них є досвід більше 5-ти років, з яких щонайменше три роки – у конкретному регіоні країни, в якому вони планують отримати ліцензію на право провадження нотаріальної діяльності.

Діяльність адвокатури в Об'єднаному королівстві заслуговує окремої уваги для аналізу. У Сполученому Королівстві Великобританії та Північної Ірландії адвокатський стан ділиться на барристерів, соліситорів і атторнеїв. Історично склалося, що Велика Британія «поділена на 2 юридичні полюси». Якщо Англія і Уельс користуються послугами соліситорів і барристерів, то судові системи Північної Ірландії та Шотландії мають деякі відмінності [3, с. 265].

Правовий статус соліситора передбачає самостійне виконання особою, віднесеним до цієї групи професійних юристів, своїх обов'язків.

Барристери, як друга категорія професійних адвокатів в Англії, являє собою сукупність осіб, правовий статус яких ближчий до прав та обов'язків адвокатів в умовах національних правових систем континентальної правової сім'ї.

У свою чергу, з числа барристерів зазвичай призначається Генеральний атторней – вище адвокатське звання в Великобританії, що присуджується адвокату, який представляє Британську Корону.

Наявність у Британії двоступінчастої системи надання правової допомоги значно збільшують витрати на ведення справи, а також у ряді випадків робить процес вирішення правового спору досить тривалим.

Отже, проаналізувавши зарубіжний досвід організації та діяльності адвокатури, слід зазначити, що кожна країна має свої особливості та норми. Мені видається важливим аналіз цього досвіду, так як наша система адвокатури потребує якісно нових реформ, котрі повинні відповідати не лише нормам ЄС, але й створювати в нашій державі дійсно гідну адвокатську діяльність. Досвід таких країн, як Франція, Німеччина, Об'єднане королівство та США, допоможуть Україні віднайти дієві механізми організації та діяльності адвокатури.

Список використаної літератури:

1. Вільчик Т., Святоцька В. Міжнародні стандарти адвокатури: проблеми імплементації у національну правову систему. *Право України*. 2019. № 12. С. 54–69.

2. Личенко І. Загальні засади організації та функціонування адвокатури зарубіжних країн. *Вісник Національного університету «Львівська*
2

політехніка». Серія: «Юридичні науки». 2020. № 1. С. 153–159.

3. Рибкіна Ю. Є. Особливості адвокатури Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії. *Адвокатура: минуле та сучасність. Матеріали III Міжнародної наукової конференції молодих вчених, аспірантів та студентів*. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2014. С. 264–266.

Науковий керівник: професор, доктор юридичних наук, в. о. завідувача кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія» **Бакаянова Нана Мезенівна**